

RITVA KYLLI

RUOKAA REISSUSSA

*Suomen matkaruokahistoria
kuivalihasta laivabuffetiin*

Gaudeamus

Teos on saanut tukea Suomen tietokirjailijat ry:ltä
sekä WSOY:n kirjallisuussäätiöltä.

Copyright © 2024 Tekijä & Gaudeamus

Gaudeamus
www.gaudeamus.fi

Kansi ja ulkoasu: Jukka Aalto

Kannen kuvälähteet:

Museovirasto, iStockphoto ja Jukka Aalto

Sisäsivujen kuvälähteet sivulla 500

KL: 68.2, 92, 40.7 • UDK: 641/642, 948.0

ISBN 978-952-345-280-0

Painopaikka: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinna 2024

SISÄLLYS

- 8 Esipuhe
12 Johdatus matkaruokahistorian makuihin

- 23 **MENNEISYYDEN LIIKKUVAT RUOKAILIJAT**
25 Kuivattu ruoka kulkemisen mahdollistajana
51 *Liikkuvien työläisten donitsit ja sotilaiden munkit*

- 58 **JALKAPATIKASSA, HEVOSELLA, VENEELLÄ**
61 Eväsreppu ja reissumies
99 Punkaharju, Pielinen, Petsamo –
matkustamista hovin vuoksi
125 *Matkaruokia säilönyt etikka*

- 133 **MERELLÄ**
135 Purjelaivojen proviantit – ”päivän reisu, viikon eväs”
165 Risteilyjen ruoka – ”lautanen täynnä mitä
mahdottomimpia yhdistelmiä”
194 *Anjovissäilyke – leivän päällyste ja matkalaisten
muonittaja*

- 205 **RAUTATEILLÄ**
207 Pikaista hotkimista asemaravintoloissa
251 Suuren maailman loistoa ravintolavaunuissa
282 *Makkaran monituhatuotinen historia*

- 291 **MAANTEILLÄ JA KATUJEN VARSILLA**
293 Ajanmukaiset autohuoltoasemat ja teiden varsien taukopaikat
329 ”Viis makkaraa” – pikapurtavaa kaupunkien kulkijoille
361 *Hampurin pihvi – hevosen satulasta sämpylän väliin*

- 372 **ILMASSA**
375 Makuaisti koetuksella korkeuksissa
425 Lentämällä uusiin makumaailmoihin
446 *Pizza – Napolin kaduilta kaikille kansoille*

455 Kalakukosta kolmioleipään

464 Viitteet
484 Lähteet ja tutkimuskirjallisuus
500 Kuvalähteet
503 Ruokahakemisto
508 Tekijä